

ZIARE ROMÂNEȘTI ÎN SLUJBA UNITĂȚII NAȚIONALE “România Mare” – Kiew 1917

Bivolaru Mioara

Marea Unire din 1918 este rezultatul eforturilor conjugate ale întregului popor român. S-au integrat în această uriașă luptă, românii din Vechiul regat, cei aflați în diverse țări aliate și neutre, precum și românii din cuprinsul monarhiei austro-ungare. Acțiunea supremă prin care românii din Transilvania și Bucovina și-au manifestat dorința de unire cu țara a fost voluntariatul. Acest fenomen a fost rezultatul situației dramatice în care s-a aflat poporul român în momentul izbucnirii primului război mondial. Pe de o parte România independentă, neutră, iar din 1916 combată alături de Antanta, iar de cealaltă parte românii din Transilvania și Bucovina mobilizați și nevoiți să lupte în armata austro-ungară. Deși avea un tratat cu Tripla Alianță, interesul național a dictat României o cu totul altă atitudine. De această situație erau conștienți și soldații români din armata austro-ungară, dar și autoritățile dublei monarhii. Cu toate măsurile luate de guvernul maghiar, mulți români din Transilvania au trecut în țară, chiar înainte de intrarea României în război. Astfel, în momentul în care țara noastră a părăsit neutralitatea (14 august 1916), 20.000 de români transilvăneni și bucovineni erau deja înrolați în unități ale armatei române¹. Marea majoritate a românilor din Transilvania și Bucovina au fost însă nevoiți să lupte în armata austro-ungară. În cele două provincii mobilizarea românilor a fost masivă. Aproape 500.000 de soldați și ofițeri români au fost mobilizați numai în Transilvania și trimiși în linia întâi². Conștienți de faptul că regimentele formate din români nu vor trage în frații lor de dincoace de Carpați, autoritățile austro-ungare au încercat să evite pe cât posibil această situație. Regimentele românești au fost trimise să lupte pe alte fronturi. Pe cel rusesc (în Galiția și Bucovina), pe cel italian (La Piave) sau francez (Verdun)³. Chiar și în aceste condiții soldații români au refuzat să lupte pentru un “tron sângeros” și o “împărăție fără lege”⁴. Mulți dintre ei au preferat prizonieratul. Așa se explică numărul mare de prizonieri români din armata austro-ungară, pe fronturile aliate. “Ori de câte ori aveau ocazia, înfruntând riscul de a fi împușcați” –

soldații români – “se predau sau se lăsau capturați, pentru a evita eventualitatea de a fi opuși fraților lor din România”⁵. În august 1916, numai în lagărele din Rusia se aflau aproximativ 120.000 de prizonieri români din armata austro-ungară⁶. După intrarea României în război fenomenul a luat amploare. Aceeași situație exista și în cadrul regimentelor formate din cehi, slovaci, polonezi, italieni. Asemeni statului pe care-l reprezenta, armata austro-ungară era lipsită de unitatea necesară unei asemenea situații. Înainte de a fi înfrântă de Antanta, armata austro-ungară a primit o puternică lovitură din partea propriilor soldați, cărora sentimentul național le dicta o altă conduită.

În momentul în care deveneau prizonieri în lagărele din Rusia, Italia sau Franța în fața lor se deschidea posibilitatea de a-și oferi serviciile aliaților. Aceste servicii au îmbrăcat forma supremă a voluntariatului. Mișcarea de voluntariat s-a dezvoltat spontan, instantaneu și simultan în toate lagărele și câmpurile de concentrare în care se aflau prizonieri din armata austro-ungară. Fenomenul a cunoscut o amploare deosebită în Rusia, unde numărul prizonierilor români era mare. Numai în timpul ofensivei rusești din Bucovina conduse de generalul Brusilov, în vara anului 1916, regimente întregi ale corpului VII din Timiș și ale corpului XII din Sibiu⁷ au refuzat să lupte, lăsându-se capturate de inamic. Numărul exact al românilor prizonieri în Rusia, nu se cunoaște. “Unii îl apreciază la 150.000 alții la numai 100.000. În tot cazul numărul lor a oscilat între aceste două cifre”⁸. Încă înainte de intrarea României în război aceștia și-au oferit serviciile armatei române. În momentul intrării țării noastre în război, în august 1916, oficialitățile române și ruse au primit 3.500 de scrisori prin care prizonierii români din lagărele rusești își manifestau dorința de a lupta în armata română⁹. Demersurile lor au fost sprijinite de refugiații ardeleni și bucovineni aflați în România. La 1 septembrie 1916, aceștia au înaintat un memoriu guvernului român, în care solicitau, “organizarea de regimente ardeleni și bucovinene care să compună din foștii soldați români ai armatei austro-ungare”¹⁰. Era aceasta o “datorie de onoare” pentru România, care putea astfel demonstra lumii că unirea este dorită și de românii din aceste provincii.

Primele demersuri ale autorităților de la București au fost inițiate în octombrie 1916. În urma discuțiilor purtate cu autoritățile rusești s-a convenit ca în schimbul a 15.000 de prizonieri germani și austrieci, 15.000 de prizonieri transilvăneni și bucovineni din lagărele rusești să treacă în România¹¹. A fost acesta începutul unor acțiuni de mare amploare și cu puternic ecou în rândul prizonierilor români din Rusia. În noiembrie 1916, Comandamentul militar rus a emis un ordin adresat comandanților lagărelor în care se aflau prizonieri români, pentru a permite plecarea acestora și concentrarea lor în vederea organizării și echipării corespunzătoare la Darnița, lângă Kiev¹². În decembrie 1916 soseau la Darnița primii prizonieri români, aproximativ 250 de ofițeri și 1.200 de soldați¹³. Sosirea voluntarilor români la Darnița s-a produs într-un moment în care pe

fondul desfășurării războiului au avut loc evenimente politice și militare de mare însemnătate, astfel încât acțiunea privind organizarea lor a fost tergiversată. În Rusia a fost înlăturat regimul țarist în februarie 1917 iar România a fost înfrântă în campania din toamna anului 1916. Multiplele probleme cu care se confruntau cele două țări au determinat abandonarea acțiunilor privind organizarea unităților de voluntari în primele două luni ale anului 1917. Abia la sfârșitul lunii februarie 1917 demersurile au fost reluate, din inițiativa statului român. În condițiile în care armata română era demoralizată după eșecul suferit, această mișcare a prizonierilor români din Rusia, a avut darul de a-i reda încrederea în propriile forțe. Voluntarii transilvăneni și bucovineni din Rusia reprezentau “aliatul nou” pentru România, un aliat cu atât mai prețios cu cât demonstra o dată în plus voința românilor din provincii de a se uni cu țara¹⁴. Pentru organizarea acestor prizonieri, din însărcinarea Ministerului Român de Război, sosea la Darnața, la sfârșitul lunii februarie 1917, locotenent colonel Constantin Pietraru¹⁵. Chiar și după această dată acțiunile privind recrutarea și organizarea prizonierilor din Rusia s-au desfășurat greu. Pentru a grăbi aceasta au fost organizate șase comisii de recrutare care să-și desfășoare acțiunea în toate lagărele unde existau prizonieri români¹⁶.

O dată sosiți la Darnața, voluntarii români semnav o declarație – angajament. În momentul subscrierii acestui angajament cei deveneau soldați și ofițeri ai armatei române cu aceleași drepturi și datorii ca și aceștia¹⁷. La începutul lunii martie 1917 s-a constituit oficial Corpul voluntarilor români din Rusia, în fruntea căruia a fost ales un Comitet Executiv format din trei ofițeri: Victor Deleu, Vasile Chiroiu și Ion Vescan¹⁸. Parele cu acțiunile privind organizarea militară, voluntarii români concentrați la Darnața au desfășurat acțiuni cu caracter politic.

La 10 aprilie 1917 în cadrul unei întruniri a ofițerilor și subofițerilor concentrați la Darnața, medicul brașovean Pompiliu Nistor a propus realizarea unui memoriu, cunoscut în istoriografia română sub numele “Declarația de la Darnața”¹⁹. Este prima mare acțiune inițiată de români din Transilvania și Bucovina în timpul primului război mondial, cu scopul de a atrage atenția aliaților asupra adevăratelor lor sentimente. “Astăzi noi românii ne-am convins definitiv că nouă, ca români, nu ne mai e posibilă existența în cadrele statului austro-ungar, noi care în limbă, în cultură, în structura socială și în întreaga ființă noastră etnică și politică formând un trup unic și nedespărțit cu toate celelalte părți constitutive ale națiunii române – cerem cu voință neștrămutată încorporarea noastră în România liberă, pentru a forma împreună cu ea un singur stat național român”²⁰.

“Declarația de la Darnața” a fost trimisă autorităților și ziarelor ruse, reprezentanților statelor aliate și neutre în Rusia, birourilor de presă englez, francez, italian, precum și guvernului și ziarelor românești²¹. Un exemplar al ei a fost încredințat Misiunii Patriotice Române spre a fi dus în S.U.A.

Curând după aceasta s-a constituit primul batalion de voluntari, format din 214 ofițeri și aspiranți și 1.100 soldați puși sub comanda maiorului Aldescu Sebastian, care la 3 mai 1917 a plecat spre țară²². Pentru a grăbi recrutarea de voluntari din rândul prizonierilor din Rusia, guvernul român, aflat în refugiu la Iași, a hotărât înființarea unei gazete semnificativ intitulată "România Mare". Cu editarea acestei gazete a fost însărcinat, Sever Bocu, fost redactor la "Tribuna" din Arad. Alături de el s-au aflat alți doi bănățeni Ghiță Popp și Iosif Șchiopol și un bucovinean Filaret Doboș²³. "România Mare" a fost tipărită cu sprijinul a trei tipografi transilvăneni – Vasile Macrea, Nicolae Stoica și Ion Zărnoveanu²⁴. Sediul ziarului s-a aflat la Kiev, în apropierea locului unde se aflau concentrați voluntarii români.

Ziarul "România Mare" a apărut săptămânal, timp de o jumătate de an, în Rusia (20 iulie – 22 decembrie 1917). A reapărut în 1919 la Paris, având ca prim redactor pe același neobosit luptător pentru mine, Sever Bocu. În perioada cât a apărut în Rusia, "Roâ'nia Mare" a fost editată în aproximativ 5000 de exemplare fiecare număr²⁵. Cele mai multe exemplare erau trimise gratuit lagărelor de prizonieri din Rusia și tuturor soldaților a căror adresă era cunoscută²⁶. Apariția ziarului a contribuit la ridicarea moralului prizonierilor români din lagărele rusești. Pentru realizarea acestui obiectiv, majoritatea articolelor conțin îndemnuri adresate prizonierilor de a-și oferi serviciile armatei române, în vederea împlinirii idealului de unitate națională a tuturor românilor.

Acțiunea nu putea să nu dea rezultate, întrucât ea venea în întâmpinarea dorinței acestora. În primul număr al ziarului, articolul de fond intitulat *Către soldații României Mari* poartă semnătura lui Octavian Goga, personalitate bine cunoscută și apreciată de românii de pretutindeni. După ce amintește jertfa armatei române pentru dezrobirea Ardealului, autorul articolului adresează prizonierilor români din Rusia îndemnul de a veni "în tabăra de unde armata română va porni la noi acasă"²⁷.

"România Mare" a contribuit la urgentarea acțiunilor unificatoare și în Basaravia. Românii din Transilvania, Bucovina și Basarabia își vor împleni acțiunile de 1 Decembrie 1918. Același prim număr al ziarului informează despre primirea făcută primului batalion de voluntari din Rusia la Chișinău (5 iunie 1917) și Iași (8 iunie 1917)²⁸. În ziua de 5 iunie 1917, pe peronul gării din Chișinău, voluntarii ardeleni și bucovineni au fost întâmpinați de mii de basarabeni și basarabence. Momentul culminant a fost fără îndoială atunci când delegația basarabenilor a înmănat acestor voluntari "un prea frumos steag național", cu misiunea de a-l duce la Alba Iulia simbol al unității românilor din vremea când Mihai Viteazul a domnit acolo ca domn al celor trei țări române. În cuvântul de răspuns, locotenentul voluntar Victor Deleu le-a făgăduit "ori vom muri cu toții, ori vom merge la Alba Iulia să împlinim, însărcinarea sfântă pe care ne-ați dat-o"²⁹. Nu mai puțin impresionantă a fost primirea de care s-a bucurat

acest prim batalion format din ardeleni și bucovineni la Iași, unde aproape întreaga populație a orașului, în frunte cu mari personalități politice, militare și culturale, a ieșit în întâmpinarea lor”³⁰.

Între timp, la Darnița a fost organizat un al doilea transport de voluntari format din 100 de ofițeri și 550 de soldați, care a plecat de la Darnița la 15 iulie 1917³¹. Voluntarii sosiți în țară au și intrat în luptă. Ei au participat la marile bătălii de la Mărășești și Oituz, unde au săvârșit acolo acte de mare bravură. Din rândul lor s-a remarcat sublocontenentul bucovinean Dimitrie Marmeliuc care a fost decorat cu ordinul Mihai Viteazul. A fost primul român de peste hotare care a primit această înaltă distincție românească³².

“România Mare” informează pe larg despre situația frontului românesc unde, în vara anului 1917 se desfășurau acțiuni de amploare deosebită³³. În același timp ziarul își continuă activitatea în sensul urgentării acțiunii de recrutare a prizonierilor români aflați în lagărele rusești. În toate numerele sunt publicate apeluri adresate prizonierilor, cărora le “va cădea acest ziar în mâini” cu rugămintea de a-l considera “drept un ordin demobilizare”³⁴ în armata română. Mișcarea de voluntariat a luat amploare; acțiunea de recrutare înregistrând cele mai fecunde rezultate în perioada august-octombrie 1917³⁵.

Dincolo de sprijinul militar și moral oferit de voluntari, acțiunea prizonierilor români din Rusia a dovedit lumii voința Ardealului și Bucovinei de a se uni cu România: “lumea trebuie să știe pentru ce alergăm noi veseli să ne vărsăm sângele pe diferite fronturi. Atât noi de aici, cât și cei din America trebuie să sprijinim acțiunea centrală a guvernului român, acuzat de dușmanii noștri în străinătate de a voi Ardealul fără consimțământul ardelenilor”³⁶.

Ziarul “România Mare” a revoluționat sentimentele prizonierilor români din Rusia. Prin intermediul acestui ziar acțiunile lor au căpătat o orientare clară dovedind prin aceasta conștiința și maturitatea politică a poporului român.

“România Mare” a informat despre acțiuni similare desfășurate de prizonierii români din Italia și Franța ca și despre acțiunile românilor din S.U.A.³⁷.

Un loc aparte în paginile ziarului ocupă publicarea unor scrisori aparținând prizonierilor din lagărele rusești, scrisori prin care semnatarii lor își ofereau ajutorul statului român angajat în lupta pentru realizarea unirii. Veritabile “documente naționale”³⁸, aceste scrisori sunt dovada cea mai convingătoare a adevăratelor sentimente pe care le nutreau românii din Transilvania și Bucovina (anexa 1).

O atenție deosebită au acordat redactorii “România Mare” evenimentelor din Transilvania și Bucovina. Toate numerele gazetei au avut o rubrică specială, intitulată *Știri din Transilvania*, în care sunt supuse atenției cititorilor acțiunile inițiate de autoritățile maghiare după retragerea armatei române în toamna anului 1916. Entuziasmul stărnit printre români de sosirea armatei române a fost aspru pedepsit: “Nu există comună din teritoriile unde au pătruns armatele române, din care să nu fie cineva osândit sau arestat în așteptarea sentinței de condamnare”.

În același timp acțiunea de recrutare și organizare a voluntarilor înregistrează ultimele succese. În septembrie 1917 au sosit în țară patru detașamente de voluntari, însumând în total 2.583 de soldați și ofițeri³⁹.

Izbucnirea revoluției bolșevice (25 octombrie 1917) a determinat încetarea acțiunilor de recrutare și organizarea prizonierilor români din Rusia. La 8 noiembrie 1917, Marele Stat Major al armatei române a ordonat încetarea recrutărilor⁴⁰, iar la 2 februarie 1918 a fost desființat Corpul Voluntarilor din Rusia⁴¹. Până la sfârșitul anului 1918 au sosit în țară încă 3181 de soldați și ofițeri. Numărul total al soldaților și ofițerilor voluntari sosiți în țară ridicându-se la 8.513 militari, între care 26 de ofițeri⁴², iar alți 22 de ofițeri și 1460 de soldați au rămas în Rusia pentru a asigura paza depozitelor românești⁴³.

După încetarea acțiunilor de recrutare, atenția redactorilor "România Mare" s-a concentrat asupra altor evenimente de mare importanță istorică desfășurate în Rusia. La 8 septembrie 1917 au început la Kiev lucrările Congresului Naționalităților din Rusia, la care a participat și o delegație din Basarabia. A fost prezent la lucrări și redactorul "României Mari", Sever Bocu.

Cu acest prilej, basarabeanul Teofil Iancu a ținut o cuvântare în care afirma: "Mulți ați auzit de moldoveni, dar puțini cred că știți că națiunea moldovenească nu există. Există în schimb națiunea română"⁴⁴. Pe fondul desfășurării primului război mondial, popoarele asuprite de Rusia și Autro-Ungaria își intensifică acțiunile. La 29 noiembrie 1917 la Kiev s-a desfășurat Adunarea Națiunilor din Autro-Ungaria. Au participat aproape 500 de delegați, civili și militari reprezentând toate popoarele din cuprinsul dublei monarhii. Românii au fost reprezentanți prin trei dintre redactorii "României Mari", Sever Bocu, Filaret Doboș și Ghiță Popp.

"România Mare" a publicat fragmente din cuvântările tuturor delegaților. Din partea românilor a vorbit Sever Bocu⁴⁵. Cu acest prilej popoarele asuprite de Autro-Ungaria au proclamat din nou și cu toată puterea "dărâmarea celui din urmă parapet al reacțiunii, dărâmarea Austro-Ungariei! Câtă vreme va exista acest stat, Europa nu poate fi liberă, războiul va fi permanentizat; el poate fi suspendat cel mult, nu înlăturat, iar tot sângele vărsat până acum în valuri nemai-pomenite, vărsat în zadar⁴⁶. Au fost acestea ultimele mari evenimente în care redactorii "României Mari" s-au implicat. Desfășurarea evenimentelor din Rusia și evoluția nefavorabilă a raporturilor româno-ruse au făcut imposibilă continuarea acțiunii de editare a ziarului.

Rezumând activitatea "României Mari" și a redactorilor săi, Petre Nemoianu în 1922 că ziarul "a restabilit normal în sufletele prizonierilor încolțite pe alocuri de îndoiala ce premerge demoralizării". În același timp cei patru redactori s-au implicat în toate marile evenimente desfășurate în Rusia în perioada iulie-decembrie 1917 și au luat "atitudinea ce se impunea din punct de vedere național"⁴⁷.

NOTE

- ¹Tuțu Dumitru, *Voluntarii din Transilvania în lupta împotriva Puterilor Centrale, pentru eliberare națională și unitate (1916-1918)*, în *Studii*, nr. 6/68, p. 1126
- ²*România în anii primului război mondial*, vol. II, Editura Militar, București, 1987, p. 484
- ³Tuțu Dumitru, *op. cit.*, p. 1128
- ⁴Nemoianu P., *Corpul voluntarilor români în Rusia*, Tipografia Națională, Lugoj, 1921, p. 11
- ⁵Hulea Eugen, *Despre contribuția voluntarilor români în înfăptuirea Unirii*, în *Apulum*, nr. XIX/1996, p.343
- ⁶Tuțu Dumitru, *op. cit.*, p. 1128
- ⁷Bocu Sever, *Les Légions Romaines de Transylvanie*, Paris, f. ed., 1918, p. 10
- ⁸Ibidem, p. 9
- ⁹Tuțu Dumitru, *op. cit.*, p. 1129
- ¹⁰Achim Valeriu, Iacosi I., *Dr. V. Lucaciu luptător activ pentru unirea românilor*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988, p. 393)
- ¹¹Tuțu Dumitru, *op. cit.*, p. 1130
- ¹²Ibidem, p. 1130
- ¹³Nemoianu P. *Prima Alba Iulia*, Timișoara, 1922, p. 8
- ¹⁴Pop Valer, *Legiunea română din Italia*, în *Gazeta Transilvaniei*, Cluj, 10 august, 1933, p. 1
- ¹⁵Popescu Eufrosina, *60 de ani de la făurirea statului național unitar român*, București, 1978, p. 108
- ¹⁶Enea Constantin, *Organizarea și acțiunile prizonierilor români transilvăneni din Rusia (1917-1918)*, *Studii și articole de istorie* XI/1968, p. 157
- ¹⁷Nemoianu P., *Corpul voluntarilor din Rusia*, Lugoj, 1921, p. 14
- ¹⁸Hulea Eugen, *op. cit.*, p. 1130
- ¹⁹Popescu E., *op. cit.*, p. 109
- ²⁰*1918 la români* (documente externe), vol. II, p. 908-909
- ²¹Nemoianu P. *Prima Alba Iulia*, Timișoara, f. ed., 1922, p. 28-29
- ²²*România în anii primului război mondial*, p. 510
- ²³“România Mare”, nr. 1, 20 iulie
- ²⁴Netea V., *O zi din istoria Transilvaniei: 1 Decembrie 1918*, Editura Albatros, București, 1970, p. 76
- ²⁵Vasilescu Stelian, *op. cit.*, p. 269
- ²⁶“România Mare”, 20 iulie 1917
- ²⁷“România Mare”, 20 iulie 1917
- ²⁸“România Mare”, 20 iulie 1917
- ²⁹“România Mare”, 20 iulie 1917
- ³⁰Popescu E., *op. cit.*, p. 111
- ³¹“România Mare”, 27 iulie 1917
- ³²“România Mare”, 14 septembrie 1917
- ³³“România Mare”, 17 septembrie 1917
- ³⁴“România Mare”, 20 iulie 1917
- ³⁵“România Mare”, 20 iulie 1917
- ³⁶“România Mare”, 7 septembrie 1917
- ³⁷“România Mare”, 7 septembrie 1917
- ³⁸“România Mare”, 27 iulie 1917
- ³⁹*România în anii primului război mondial*, vol. II, Editura Militar, București, 1987, p. 510
- ⁴⁰Enea Constantin, *op. cit.*, p. 160
- ⁴¹Nemoianu P., *op. cit.*, p. 68
- ⁴²*România în anii primului război mondial*, vol. II, Editura Militar, București, 1987, p. 510
- ⁴³Nemoianu P., *op. cit.*, p. 68
- ⁴⁴“România Mare”, 21 septembrie 1917
- ⁴⁵“România Mare”, 5 decembrie 1917
- ⁴⁶“România Mare”, 5 decembrie 1917
- ⁴⁷Nemoianu P., *op. cit.*, p. 56

RÉSUMÉ

La Grande Union de 1918 fut le résultat des aspirations et de la volonté de tous les roumains: ceux de l'Ancien Rouyaume, ceux qui vivaient en Transylvanie et Bucovine (faisant part, à l'époque de la Monarchie austro-hongroise) et même ceux qui se trouvaient dans des pays alliés ou neutres. Tous ont apportés leur pierre à l'union.

Les conditions historiques de bataille différents. Ainsi, tandis que la Roumanie s'est ralliée à l'Entente, les roumains de la Transylvanie et de la Bucovine se virent obligés de lutter à côté de la Triple Alliance. C'est ainsi que beaucoup des roumains, à peu près 500.000, furent mobilisés en Transylvanie pour lutter dans l'armée austro-hongroise. Mais, parmi eux, il y eut beaucoup à préférer la condition de prisonnier et, par la suite, ils offrirent leurs services aux Alliés. Ce n'est que dans les camps de concentration russes, par exemple, qu'il y avait, en 1916, plus de 100.000 prisonniers d'origine roumaine, en fait les anciens soldats de l'armée austro-hongroise.

Par l'intermédiaire des autorités de Bucharest ceux-ci se sont et ont réalisé des actions pour faire voir la volonté des Transylvains et des Bucovinois de s'unir à la Roumanie. En voici un exemple: le journal "La Grande Roumanie" paru à Kiew entre 20 juillet – 22 décembre 1917 sous la direction de Sever Bocu, Ghiță Popp, Iosif Șchiopul et Filaret Doboș.

Anexa 1

Scrisoarea adresată de Augustin Roșianu ministrului de război român, Vintilă Brătianu.

Augustin Roșianu – român din comuna Joagul de Sus, poșta Teiuș, fost soldat austriac în Regimentul 50 Infanterie din Alba-Iulia, prizonier în Rusia.

“Cât știu eu adevărul că în zilele de față ce se petrece în lume este mare lipsă de brațe luptătoare în contra dușmanilor noștri care caută să se nimicească. Am hotărât eu singur să mă adevăresc la Înalta față a Excelenței Sale Brătianu și o Înaltă Căpetenie de război român cu câteva rugăminți:

1. Mă rog să faceți înștiințare la Înalta Căpetenie a Rusiei să mă elibereze din prizonierie și să mă lase a veni în armata română.

2. Și de domnul Excelența Sa Brătianu să mă primească ca un fiu al patriei și al neamului sub comanda sa românească că eu voi fi cel mai bun supus și ascultător al patriei române după știința și puterea mea.

3. Și dacă nu se poate împlini din ceva cazu dorința mea ca să vin în persoană ajutor la Dumneavoastră mă rog să-mi trimiteți o adresă curată că la ce bancă și unde primiți Dumneavoastră împrumutul de război de la țărani români, că și eu de astăzi înainte voiesc să trimit de bună voie 50 de ruble împrumut Statului nostru românesc.

4. Și dacă nu voiți ca împrumut de război să primiți de la mie, vă rog dați-mi adresa de la Crucea Roșie ca să i trimit acolo ajutor fraților mei români care și au vărsat sângele și s-au nenorocit pentru mine cel din Transilvania să mă liberez...

5. când se va pune pace în toată lumea, noi vom veni în acel teritoriu pământ unde va stăpâni România”.

“România Mare”, 6 iulie 1917